

Білоцерківський національний аграрний університет
Екологічний факультет
Кафедра безпеки життєдіяльності

	<p align="center">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ»</p> <p>Галузь знань – 10 «Природничі науки» Спеціальність – 101 «Екологія» Освітня програма – «Екологія»</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	обов'язковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	7
Форма контролю	іспит
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	<p>Герасименко Віктор Юрійович Посада: доцент кафедри безпеки життєдіяльності Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус № 9 (вул. Героїв Чорнобиля 3А), 528 аудиторія (кафедра безпеки життєдіяльності). E-mail: viktor.herasymenko@btsau.edu.ua або bezpeku@ukr.net Зв'язок з викладачем: +380674286336</p>
Опис дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» є обов'язковим компонентом освітньої програми спеціальності 101 – Екологія, оскільки людина, її життя, здоров'я та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, а одними із основних принципів державної політики є пріоритет і захист життя, здоров'я працівників, повна відповідальність роботодавця за створення безпечних та нешкідливих умов праці. Питання щодо забезпечення професійної безпеки, охорони здоров'я працівників, пожежної, техногенної безпеки, захисту від надзвичайних ситуацій є невід'ємною складовою діяльності суб'єктів господарювання та входять до посадових обов'язків керівників і спеціалістів.</p> <p>Під час вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільного захисту» студенти повинні здобути необхідні знання стосовно організації, управління та забезпечення безпеки професійної діяльності, пожежної і техногенної безпеки, захисту від надзвичайних ситуацій та навчитись ідентифікувати джерела небезпеки і шкідливі й небезпечні чинники, оцінювати ризики їх впливу, розробляти та впроваджувати заходи щодо</p>

	забезпечення та підвищення рівня професійної безпеки, охорони здоров'я працівників, пожежної, техногенної безпеки, захисту працівників, населення, територій, майна, навколишнього середовища від надзвичайних ситуацій.
Передумови для вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» використовує здобуті знання під час вивчення таких дисциплін як: «Прикладна математика», «Фізика», «Біологія», «Техноекологія».
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни є формування необхідних компетенцій щодо питань організації, управління та забезпечення професійної безпеки і охорони здоров'я працівників, пожежної, техногенної безпеки, захисту від надзвичайних ситуацій у межах своєї компетенції на посаді.
Формат дисципліни	<p>Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів та використанням системи електронного навчання на платформі Moodle.</p> <p>За необхідності (індивідуальні графіки, інклюзивне навчання, дистанційна форма навчання тощо) можуть бути використані сервіси для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей: Zoom, Google Meet, Skype, Viber.</p> <p>Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.</p>
Очікувані результати навчання	<p>РН 09.1. Знати визначення небезпек, їх номенклатуру, класифікацію та ідентифікація небезпек в середовищі проживання людини.</p> <p>РН 11.1. Вміти ідентифікувати та оцінювати ризики впливу оточуючого середовища для господарської діяльності підприємств, розробляти й впроваджувати заходи щодо підвищення стійкості роботи об'єктів в умовах надзвичайних ситуацій, захисту працівників, населення, територій, майна в межах своєї компетенції.</p> <p>РН 21.1. Вміти здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів, засобів індивідуального захисту для організації виробничого процесу з метою проведення атестації робочого місця для працівників та навколишнього середовища.</p> <p>РН 24.1. Знати та дотримуватися вимог нормативно-правових актів стосовно організації та забезпечення безпеки професійної діяльності та охорони здоров'я працівників, пожежної, техногенної безпеки, безпечної життєдіяльності населення та захисту територій, майна, навколишнього середовища від надзвичайних ситуацій;</p> <p>РН 24.2. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері охорони праці, цивільного захисту, соціального страхування та вміти діяти соціально відповідально стосовно забезпечення рівності трудових прав працівників, охорони праці жінок, неповнолітніх та осіб з інвалідністю, соціального захисту працівників від нещасних випадків та захворювань в межах своєї компетенції.</p> <p>РН 25.1. Уміти організовувати заходи щодо формування</p>

	<p>культури безпеки життєдіяльності населення і навчання працівників та населення діям у надзвичайних ситуаціях; РН 25.2. Знати та пропагувати принципи ведення здорового способу життя для запобігання професійним захворюванням на робочих місцях та покращення здоров'я працівників.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p style="text-align: center;">Теми лекцій</p> <p>Змістовий модуль 1. Безпека життєдіяльності Лекція 1. Основні поняття та визначення безпеки життєдіяльності. Лекція 2. Номенклатура, класифікація та ідентифікація небезпек. Лекція 3. Середовище проживання людини. Медико-біологічні основи безпеки життєдіяльності. Лекція 4. Виробнича безпека. Лекція 5. Перша долікарська допомога</p> <p>Змістовий модуль 2. Основи охорони праці Лекція 6. Основні поняття, терміни та визначення в галузі охорони праці. Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном. Система державного управління охороною праці в Україні. Лекція 7. Правові та організаційні основи охорони праці. Лекція 8. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Лекція 9. Поняття про виробничий травматизм, нещасні випадки та професійні захворювання. Лекція 10. Основи пожежної та вибухонебезпеки.</p> <p>Змістовий модуль 3. Цивільний захист Лекція 11. Законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту. Лекція 12. Основні принципи та способи захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій. Лекція 13. Радіаційна безпека. Лекція 14. Хімічна безпека.</p> <p style="text-align: center;">Теми практичних занять</p> <p>Змістовий модуль 1. Безпека життєдіяльності 1. Характеристика джерел небезпек, групи їх факторів та чинників. 2. Ризик, як кількісна оцінка небезпек. Види, класифікація та методи визначення ризиків. 3. Психофізіологічні особливості людини та їх роль в безпеці життєдіяльності. 4. Вимоги безпеки до робочих місць. Кольори, знаки безпеки та сигнальна розмітка. 5. Штучне дихання та непрямий масаж серця. Зупинка кровотеч. Фіксація переломів.</p> <p>Змістовий модуль 2. Основи охорони праці 6. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці</p>

	<p>працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи.</p> <p>7. Інструкції з охорони праці. Види відповідальності за порушення законодавства та нормативних актів про охорону праці.</p> <p>8. Небезпечні та шкідливі виробничі фактори. Атестація робочих місць за умовами праці.</p> <p>9. Поняття про “Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємствах, в організаціях та установах”.</p> <p>10. Способи і засоби гасіння пожежі, практичне використання вогнегасників</p> <p>Змістовий модуль 3. Цивільний захист</p> <p>11. Уражаючі фактори, негативний вплив та наслідки. Надзвичайні ситуації військового характеру. Права та обов’язки населення при введенні військового та особливого стану.</p> <p>12. Засоби індивідуального та колективного захисту на виробництві та в умовах надзвичайних ситуацій.</p> <p>13. Протирадіаційний захист в умовах радіаційної аварії. Ознаки променевої променевої хвороби.</p> <p>14. Превентивні заходи щодо зменшення масштабів хімічного впливу на об’єкти господарювання. Характеристика зон хімічного зараження.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>В процесі навчання використовуються наступні методи: доповіді, індивідуальні завдання, дискусії, тестові та розрахункові завдання, есе. Із наочних засобів використовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point та навчальні відеофільми, друковані роздаткові матеріали, а також інформаційні стенди у навчальній аудиторії, таблиці з довідковими даними, схеми та плакати, макети.</p> <p>Під час практичних занять і самостійної роботи студент має ознайомитися з теоретичним матеріалом, а індивідуальної роботи – виконати есе в межах навчальної програми курсу, яке виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі вивчення курсу.</p>

<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями, а виявлення ознак академічної недоброчесності (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для їх незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідуватимуть усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять буде згідно графіку консультацій викладача. За наявності об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Базові</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Безпека життєдіяльності : підручник / О.І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 448 с. 2. Основи охорони праці : підручник / О.І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 264 с. 3. Основи професійної безпеки та здоров'я людини : підручник / В.В. Березуцький та ін. Харків : НТУ ХП, 2018. 553 с. 4. Цивільний захист: підручник / О.І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 264 с. 5. Безпека людини у сучасних умовах : монографія / В.В. Березуцький та ін. Харків : ФОП Мезіна В.В., 2018. 208 с. 6. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. Дата оновлення: 17.06.2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text (дата звернення: 25.08.2020). 7. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII. Дата оновлення: 05.12.2019 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text (дата звернення: 25.08.2020). 8. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971. № 322-VIII. Дата оновлення: 03.12.2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text (дата звернення: 25.08.2020). 9. Державна служба України з питань праці: веб-сайт. URL: http://dsp.gov.ua 10. Державна служба України з надзвичайних ситуацій: веб-сайт. URL: https://www.dsns.gov.ua